

Hlavný kontrolór Obce Beloveža

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2019.

Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2019

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Beloveži odborné stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2019.

Podkladom pre spracovanie tohto stanoviska boli predložený písomný materiál Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2019, rozpočet Obce Beloveža na rok 2019 a jeho zmeny, finančné a účtovné výkazy obce k 31.12.2019, najmä „Súvaha k 31.12.2019“, „Výkaz ziskov a strát k 31.12.2019“, „Poznámky“ a „Výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy zostavený k 31.12.2019“.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2019

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2019 z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2019

1.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2019 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Vyvesením Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2019 na úradnej tabuli dňa 31.3.2020 bola splnená povinnosť uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého má byť záverečný účet pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť a povinnosť uložená v § 16 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa návrh záverečného účtu pred schválením predkladá na verejnú diskusiu.

Na internetovej stránke obce k dátumu vypracovania stanoviska bol Záverečný účet obce zverejnený rovnako 31.3.2019.

1.3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec Beloveža si splnila povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), zo znenia ktorého vyplýva povinnosť obce dať si overiť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4) a v súlade s § 9 ods.5 zákona o obecnom zriadení Obec Beloveža dala overiť účtovnú závierku za rok 2019.

Do termínu predloženia odborného stanoviska nebola predložená správa nezávislého audítora k ročnej účtovnej závierke k 31.12.2019.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2019 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2019. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Údaje z individuálnej účtovnej závierky obce k 31.12.2019 nekorešponujú úplne s materiálom, ktorý bol schválený v uznesení obecného zastupiteľstva týkajúci sa zmeneného rozpočtu obce.

B. Spracovanie záverečného účtu

Obec Beloveža postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu.

1. Rozpočtové hospodárenie

Finančné hospodárenie Obce Beloveža sa v roku 2019 riadilo schváleným rozpočtom.

Rozpočet Obce Beloveža na roky 2019 - 2021 bol uznesením Obecného zastupiteľstva v Beloveži č.11/21//2018 schválený na jeho zasadnutí dňa 30.12.2018 ako viacročný rozpočet.

Celkový rozpočet na rok 2019 (vrátane finančných operácií) bol schválený ako vyrovnaný, bez finančných operácií ako prebytkový.

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

Po zmenách rozpočtu bol celkový rozpočet Obce Beloveža na rok 2019 schválený ako prebytkový, po vylúčení finančných operácií taktiež ako prebytkový.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa výsledok hospodárenia obce zisťuje ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu obce.

Príjmy bežného a kapitálového rozpočtu za rok 2019 boli vo výške 593 898,64 €, výdavky bežného a kapitálového rozpočtu boli vo výške 578 232,26 €. V zmysle platnej metodiky zistenia výsledku hospodárenia skončilo hospodárenie Obce Beloveža za rok 2019 s prebytkom 15 666,38 €.

Medzi riziká hospodárenia do budúcnosti považujem najmä zabezpečenie osobných výdavkov obecného úradu, materskej a základnej školy vzhľadom na klesajúci počet žiakov. Podarilo sa vyriešiť niekoľkoročný trend negatívnej bilancie odpadového hospodárstva, ktoré skončilo v roku 2019 s prebytkom 2 179,37 €. Ten je možné použiť len na účely nakladania s odpadmi. Je veľký predpoklad, že výdavky na nakladanie s odpadmi budú prudko rásť aj v roku 2020, tento nárast by mal byť kompenzovaný zvýšeným výnosom poplatku za komunálny odpad schválením nových sadziieb pre rok 2020. Je nevyhnutné zabezpečiť výraznejšiu mieru separácie komunálneho odpadu a znížiť objem tuhého komunálneho odpadu. Za ďalšie riziká hospodárenia obce považujem pokračujúce schodkové hospodárenie v zásobovaní vodou, kde je navyše výrazný investičný dlh a nedokončenú kanalizáciu obce, kde bolo doteraz preinvestovaných 549 923,97 €.

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2019 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2019. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Obecné zastupiteľstvo prijalo dňa 13.12.2019 uznesenie, že bude zostavovať a predkladať rozpočty bez programovej štruktúry.

2. Bilancia aktív a pasív

Súčasťou záverečného účtu je okrem údajov o plnení rozpočtu aj bilancia aktív a pasív a prehľad o stave a vývoji dlhu.

Oproti roku 2018 došlo k výraznému nárastu majetku o 161 254,04 € na celkovú sumu, ktorá prvýkrát prekročila účtovnú hodnotu 1,5 mil. € a dosiahla konkrétne hodnotu 1 592 668,79 €.

Podľa údajov zo Súvahy k 31.12.2019 obec znížila objem krátkodobých pohľadávok takmer o polovicu z 12 728,60 € na úroveň 6 989,31 €. Naopak výrazne stúpili krátkodobé záväzky voči dodávateľom na 9 344,24 €.

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Na základe analýzy úverového zaťaženia obce konštatujem, že úverové zaťaženie obce v roku 2019 mierne pokleslo. Stav úverového účtu v Prima banke Slovensko k 31.12.2019 bol: 74 077,19 €. Pred rokom bol stav účtu k 31.12.2018: 72 177,19 €. Okrem toho má obec záväzok voči ŠFRB za prijatý úver na výstavbu bytového domu vo výške 187 336,50 €. Na splácanie úverov obec používa bežné príjmy. Pri pretrvávajúcom trende výrazného nárastu bežných najmä osobných výdavkov stále pretrváva riziko, že obec v budúcich obdobiach pri prípadnom výraznejšom poklese výnosu z dane z príjmov fyzických osôb nedokáže zabezpečiť bežnú prevádzku obce a zároveň splácanie úverov, preto odporúčam v najbližšom období ďalej nezvyšovať úverového zaťaženie.

4. Údaje o hospodárení zriadených organizácií

Obec nemá zriadené rozpočtové ani príspevkové organizácie

5. Prehľad poskytnutých záruk

V Záverečnom účte Obce Beloveža za rok 2019 sa neuvádza, že by obec prijala záruky a ručenie za iné subjekty.

6. Údaje o podnikateľskej činnosti obce

Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2019 neobsahuje údaje o podnikateľskej činnosti obce. Uznesením obecného zastupiteľstva bolo schválené založenie 100%-nej obchodnej spoločnosti Obecný podnik Beloveža s.r.o., ktorý vznikol 10.10.2019, ale v roku 2019 ešte nevykonával hospodársku činnosť.

7. Záver

Dosiahnuté výsledky hospodárenia samosprávy Obce Beloveža za rok 2019 sú podľa môjho názoru primerané súčasnej ekonomickej situácii obce a zodpovedajú reálnej tvorbe zdrojov na financovanie výdavkov obce.

Vychádzajúc z dosiahnutých výsledkov hospodárenia odporúčam:

celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2019 schváliť bez výhrad.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú č a m** obecnému zastupiteľstvu

- a) Celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2019 **schváliť bez výhrad.**
- b) Stanovisko hlavného kontrolóra Obce Beloveža za rok 2019 **zobrať na vedomie.**

v Beloveži, dňa: 3.4.2020

.....
Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór obce